

Sietse Kuipers

**Oefenen met taal
voor groep 7**

Auteur: Sietse Kuipers
Omslagontwerp: Studio Willemien Haagsma bNO
© 2018 Visual Steps B.V.

Eerste druk: maart 2018

ISBN 978 90 5905 704 3

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, uitgeleend, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door middel van fotokopieën, opnamen, of welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 168 Auteurswet 1912 j^o het besluit van 20 juni 1974, Stb. 351, zoals gewijzigd bij het Besluit van 23 augustus 1985, Stb. 471 en artikel 17 Auteurswet 1912, dient men de daarvoor verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (Postbus 882, 1180 AW Amstelveen). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgaven in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) dient men zich tot de uitgever te wenden.

Ondanks alle aan de samenstelling van de tekst bestede zorg, kan noch de redactie, noch de auteur, noch de uitgever aansprakelijkheid aanvaarden voor eventuele schade, die zou kunnen voortvloeien uit enige fout, die in deze uitgave zou kunnen voorkomen.

In dit boek kunnen namen voorkomen van gedeponeerde handelsmerken. Deze namen zijn in de tekst niet voorzien van een handelsmerksymbool, omdat ze slechts fungeren als aanduiding van de besproken producten. Hierbij wordt op geen enkele wijze getracht inbreuk te maken op de rechten van de handelsmerkhouders.

Wil je meer informatie?

www.visualstepseducatief.nl

Heb je vragen of suggesties over dit boek?

E-mail: info@visualsteps.nl

Abonneren op de gratis Visual Steps Educatief nieuwsbrief:

www.visualstepseducatief.nl

Inhoudsopgave

Voorwoord	5
Informatie voor ouders, verzorgers en docenten	6
Oefentaak 1	7
Oefentaak 2	13
Oefentaak 3	19
Oefentaak 4	25
Oefentaak 5	31
Oefentaak 6	37
Oefentaak 7	43
Oefentaak 8	49
Oefentaak 9	55
Oefentaak 10	61
Oefentaak 11	67
Oefentaak 12	73
Oefentaak 13	79
Oefentaak 14	85
Oefentaak 15	91
Oefentaak 16	97
Oefentaak 17	103
Oefentaak 18	109
Oefentaak 19	115
Oefentaak 20	121
Oefentaak 21	127
Oefentaak 22	133
Oefentaak 23	139
Oefentaak 24	145
Oefentaak 25	151
Oefentaak 26	157
Oefentaak 27	163
Oefentaak 28	169
Oefentaak 29	175
Oefentaak 30	181
Oefentaak 31	187
Oefentaak 32	193
Antwoorden en uitleg	199
Verantwoording	221
Jouw resultaten	223

Voorwoord

Al vanaf groep 3 van de basisschool heb je geleerd hoe je leest en schrijft. Stapje voor stapje heb je steeds moeilijkere woorden geleerd en ging je boeken lezen. Daarbij was het kennen van de spelling en de betekenis van woorden belangrijk. Ook heb je al een beetje geleerd hoe je zinnen ontleeft en wat de persoonsvorm is.

Misschien vind je sommige taken met taal lastig en andere weer heel makkelijk. Spelling, ontleden, de betekenis van woorden en begrijpend lezen leer je vooral door het veel te doen. Dit boek helpt je daarbij.

In dit boek vind je heel veel opgaven. Deze opgaven staan bij elkaar in oefentaken. Je zou iedere dag zo'n oefentaak kunnen maken, maar een paar keer per week kan natuurlijk ook. Zo leer je door te oefenen steeds beter spellen, begrijpend lezen en ontleden!

Aan het eind van het boek op pagina 199 vind je de antwoorden van alle opgaven en, waar nodig, uitleg. Op pagina 223 kan je het aantal goede en foute antwoorden noteren.

Naast ieder antwoord staat wat voor soort opgave het was. Dat is handig als je merkt dat je vaak dezelfde soort opgave fout maakt. Je kan er zo achter komen welke soort opgave dat is. Als je dat weet kan je die opgaven nog eens extra oefenen of vragen om uitleg. Je gebruikt daarvoor de lijst met typen opgaven op pagina 221. Moeilijk? Vraag dan of iemand je wil helpen!

O ja, je kan de bladen van een taak uit het boek scheuren. Misschien vind je dat wel zo handig.

Veel succes met het maken van de opgaven!

Sietse Kuipers

P.S.

Als je vindt dat iets niet goed is in het boek of je hebt een goed idee, dan hoor ik dat graag van je.

Het e-mailadres is: info@visualsteps.nl

Tip

Online toets

Heb je alle oefeningen in het boek gemaakt, dan kan je op de website www.visualstepseducatief.nl/toetsen een toets maken. Als je deze toets goed hebt gemaakt, krijg je zelfs een diploma dat je kan afdrukken en bewaren!

Informatie voor ouders, verzorgers en docenten

Dit boek laat kinderen oefenen met taal. De hapklare oefentaken van 30 opgaven kan het kind in ongeveer 20 minuten op zijn gemak zelfstandig maken, bijvoorbeeld aan de keukentafel. Zo ziet u dat het kind ook daadwerkelijk serieus de opgaven maakt en niet stiekem op zijn telefoon zit. Daarom zijn de opgaven ook op papier en niet op de computer of tablet.

De opgaven bevatten lesstof die voldoet aan de kerndoelen voor taal in groep 7 en past bij de stof voor de Entreetoets in groep 7.

De opgaven kunnen worden nagekeken. Achter in het boek op pagina 199 vindt u de antwoorden, meestal aangevuld met een korte uitleg.

Bij ieder antwoord staat een code die refereert aan een type opgave in de verantwoording op pagina 221. Merkt u dat het kind bepaalde typen opgaven vaker fout heeft, dan kan dat een reden zijn om hem nog wat uitleg te geven over dat onderwerp of nog eens extra te laten oefenen.

U heeft de mogelijkheid om een oefentaak apart aan het kind aan te bieden door de taak uit te scheuren via de perforatierand. Een andere mogelijkheid is om de antwoorden achter in het boek uit te scheuren en apart te houden van de rest van het boek.

Online toets

Heeft het kind alle oefeningen in het boek gemaakt, dan kan hij op de website www.visualstepseducatief.nl/toetsen een toets maken. Als deze toets goed is gemaakt, krijgt hij een diploma.

Andere boeken en de Visual Steps Educatief nieuwsbrief

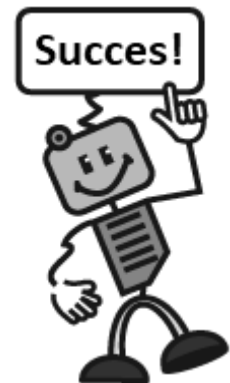
Naast deze uitgave zijn er nog andere boeken verkrijgbaar, bijvoorbeeld over rekenen en studievaardigheden of voor andere groepen. Op www.visualstepseducatief.nl vindt u een overzicht van alle titels.

Op die website kunt u zich ook met enkele muisklikken aanmelden voor de gratis Visual Steps Educatief nieuwsbrief die per e-mail wordt verspreid.

Oefentaak 1

1. In welke zin staat een verkeerd gespeld woord?

- A. De kleren van Saskia noemen we ook wel Saskia's kleren.
- B. Carla kreeg voor haar verjaardag een grote bruine bir.
- C. Mama doet de gewassen groente in het vergiet.
- D. Een slab is een doekje voor onder je kin.

2. Wat doet de schrijver met deze tekst?

Ik vind het gedrag van mijn broertje niet leuk.
Omdat hij ADHD heeft mag hij geen suiker hebben, want daar wordt hij erg druk van.
Gisteren werd hij boos op mij en ik op hem.
Toen heb ik zijn verdoos op de grond gegooid.
Hij mijn doos met stickers.
Pieter wordt vaak boos op mij.
Mijn moeder geeft mij daar vaak de schuld van.

- A. Hij beklagt zich.
- B. Hij maakt een grapje.
- C. Hij maakt reclame.
- D. Hij geeft een tip.

3. In welke zin staat een verkeerd gespeld woord?

- A. Juf plakt een pleister op de zere knie.
- B. Het schilderij is prachtig.
- C. 'Als je niet fair (= eerlijk) speelt stop ik er mee.'
- D. Vannacht is de bliksum ingeslagen in onze schuur.

4. In welke zin staat een verkeerd gespeld woord?

- A. De gierigaard geeft nooit een cent voor een collecte.
- B. 'Je was telefonies niet bereikbaar.'
- C. Voor mijn verjaardag kreeg ik een zilveren ringetje.
- D. Wij eten altijd in de keuken.

5. In welke zin wordt het *scheefgedrukte* woord verkeerd gebruikt?

- A. De smid slaat het gloeiende stuk ijzer op zijn *aandeel* in de juiste vorm.
- B. Ik vond de film erg *luguber*.
- C. De politie kan de vernielingen aan de dienstauto's niet *tolereren*.
- D. De *aarde* is de derde planeet van de zon af gerekend.

6. Welke van de *scheefgedrukte* woorden is niet de persoonsvorm?

- A. Piet en Karel *gaan* naar huis om te eten.
- B. Piet en Karel *lenen* in de bibliotheek een spannend boek.
- C. Piet en Karel worden *volgende* week 12 jaar.
- D. Piet en Karel *liggen* op het strand te zonnebaden.

7. Welke uitspraak over deze tekst is waar?

Ik heb een broer en een zus.
Ze zijn ouder dan ik.
Het is fijn dat ik een broer en zus heb.
Maar eigenlijk zou ik nog wel graag een broertje of een zusje willen.
Dan ben ik niet altijd het kleintje in huis.
Zelf zou ik later wel drie of vier kinderen willen.
Maar dat hangt ook af van wat mijn man wil.

- A. De schrijfster heeft een hekel aan baby's.
- B. De schrijfster wil later zelf geen kinderen.
- C. De schrijfster vindt het fijn dat ze de jongste is.
- D. De schrijfster verlangt naar een jonger broertje of zusje.

8. In welke zin staat een verkeerd gespeld woord?

- A. De berin had een ontsteking aan haar klauw.
- B. Met een klobboor boort vader een gat in het plafond.
- C. De fabricage van een vliegtuig is vrij ingewikkeld.
- D. Den Haag wordt ook wel 's-Gravenhage genoemd.

9. In welke zin staat een verkeerd gespeld woord?

- A. We kunnen eventueel een nachtje langer blijven.
- B. Opa en oma nemen altijd een souvenir mee van de vakantie.
- C. De ene muis eet van de kaas en de andere muizen eten het spek op.
- D. Mijn oom Kees is ontzettend sterruk.

10. In welke zin wordt het *scheefgedrukte* woord verkeerd gebruikt?

- A. De *manager* haalde op tijd een nieuwe opdracht binnen, zodat niemand van het personeel hoefde te worden ontslagen.
- B. Doordat de jurk niet netjes was opgehangen, zat er nu een lelijke *ploo*i in.
- C. *Astronomie* is sterrenkunde; wie astronoom wil worden moet goed in wiskunde zijn.
- D. Het bericht was erg *actueel*; de krant waarin het stond was al drie weken oud.

Antwoorden en uitleg

Voor leerlingen

Hieronder vind je de antwoorden op de opgaven. Ze staan **vetgedrukt** in de linkerkolom. In de rechterkolom staat uitleg.

Voor ouders

In de middelste kolom staat een code. Die verwijst naar wat voor soort opgave het was. Op pagina 221 staan de betekenissen van alle codes. Stel, uw kind maakt een aantal fouten. Het valt u op dat eenzelfde code steeds weer opduikt. Door de betekenis van die code op te zoeken, kunt u nagaan welk type opgave zo vaak fout gaat. Deze wetenschap stelt u in staat passende uitleg te geven, of voor extra oefenmateriaal te zorgen.

Oefentaak 1

1B	S1	Bir moet zijn: beer.
2A	B4	
3D	S23	Bliksum moet zijn: bliksem.
4B	S40	Telefonies moet zijn: telefonisch.
5A	W1	De smid gebruikt een aambeeld, geen aandeel. Een aandeel is een waardepapier.
6C	P1	De persoonsvorm in deze zin is: worden.
7D	B3	
8B	S11	Klobboor moet zijn: kloppoor.
9D	S5	Sterruk moet zijn: sterk.
10D	W1	Actueel betekent dat de inhoud van het bericht nieuw is; het is nog maar net gebeurd. De krant was al drie weken oud, dus het bericht was niet meer actueel.
11B	S1	Veir moet zijn: veer.
12B	S11	Jassak moet zijn: jaszak.
13B	S33	Rugbie moet zijn: rugby.
14A	B8	
15C	W1	Een barometer gebruik je om de luchtdruk te meten; met een thermometer meet je de temperatuur.
16D	S41	Nationalitijd moet zijn: nationaliteit.
17B	P1	De persoonsvorm in deze zin is: draaien.
18C	S44	Fely'sen moet zijn: Fely's.
19A	W1	Een mannequin is iemand die kleding toont die tijdens een modeshow.
20D	B12	
21B	S43	Kartonne moet zijn: kartonnen
22D	S29	Ketsjup moet zijn: ketchup.
23A	S17	Eerluk moet zijn: eerlijk.
24B	W1	Als je een abonnement hebt, hoef je geen losse nummers te kopen; de krant wordt dan elke morgen thuisbezorgd.
25D	S8	Klijngeld moet zijn: kleingeld.
26D	S3	Eew moet zijn: eeuw.
27B	B1	
28D	P1	De persoonsvorm in deze zin is: springen.
29B	S11	Zaddoek moet zijn: zakdoek.
30C	S43	Marmere moet zijn: marmeren.

Oefentaak 2

1A	S2	Kai moet zijn: kaai.
2D	B5	
3B	S31	Narsis moet zijn: narcis.

Verantwoording

De opgaven zijn onder te verdelen in de volgende categorieën:

Spelling: Spelling van onveranderlijke woorden

- S1 Woorden eindigend op -eer/-oor/-eur.
- S2 Woorden eindigend op -aai/-ooi/-oei.
- S3 Woorden eindigend op -uw/-eeuw/-ieuw.
- S4 Woorden eindigend op -nk.
- S5 Woorden met een kleeftletter (tussen-u-klank).
- S6 Woorden beginnend met sch-/schr-.
- S7 Woorden eindigend op -ch/-cht.
- S8 Woorden met -ei-.
- S9 Woorden met -au/-ou-.
- S10 Woorden eindigend op -b/-d.
- S11 Samengestelde woorden met klankvervorming.
- S12 Woorden met onbeklemtoonde e/en.
- S13 Woorden met v/z in het meervoud.
- S14 Verkleinwoorden.
- S15 Verkleinwoorden met verandering van het grondwoord.
- S16 Woorden eindigend op -ig.
- S17 Woorden eindigend op -lijk/-lijke.
- S18 Woorden eindigend op -heid/-aard/-erd.
- S19 Woorden eindigend op -tie.
- S20 Woorden eindigend op -iaal/-eaal/-ieel/-ueel.
- S21 Woorden eindigend op -air, woorden met oi.
- S22 Ge-/be-/ver- aan het begin van het woord.
- S23 Woorden met u-klank in -el/-er/-em.
- S24 Verenkeling in het meervoud (aap - apen).
- S25 Verdubbeling in het meervoud (kip - kippen).
- S26 Woorden met 's in het meervoud.
- S27 Woorden met é uitgesproken als ee.
- S28 Woorden met g uitgesproken als zj.
- S29 Woorden met ch uitgesproken als sj.
- S30 Woorden met i uitgesproken als ie.
- S31 Woorden met c uitgesproken als s.
- S32 Woorden met c uitgesproken als k.
- S33 Woorden met y uitgesproken als ie.
- S34 Woorden met th uitgesproken als t.
- S35 Woorden met eau uitgesproken als oo.
- S36 Woorden met ou uitgesproken als oe.
- S37 Woorden met x uitgesproken als ks.
- S38 Woorden met een trema.
- S39 Woorden voorafgegaan door 's.
- S40 Woorden eindigend op -isch.
- S41 Woorden eindigend op -teit.
- S42 Woorden met een dubbele medeklinker.
- S43 Stoffelijke bijvoeglijke naamwoorden.
- S44 Eigennamen en daarvan afgeleide bijvoeglijke naamwoorden.

Spelling: Persoonsvormen

- P1 Persoonsvormen.

Algemeen: Woordenschat

- W1 Woordenschat.

Lezen: Begrijpend lezen

- B1 De bedoeling van de schrijver.
- B2 Het publiek van de schrijver (voor wie is de tekst bestemd?).
- B3 Typering van eigenschappen of kenmerken van de schrijver: zijn houding, uitgangspunten, waarden of ideeën.
- B4 Typering van wat de schrijver met de tekst doet (een verslag geven, grapje maken, waarschuwen enzovoort).
- B5 De kernvraag van de tekst of het antwoord (de hoofdgedachte) daarop.
- B6 Het onderscheid tussen de kern of hoofdgedachte en de daaraan ter ondersteuning toegevoegde informatie.
- B7 Een passende titel of verklaring van de gebruikte titel.
- B8 Het onderscheid tussen feit en mening.
- B9 De bruikbaarheid van de tekst voor een gegeven leesdoel.
- B10 De centrale gebeurtenis in een verhaal.
- B11 De strekking of moraal van een tekst of verhaal.
- B12 Feiten en relaties daartussen.
- B13 Typering van eigenschappen of kenmerken van figuren in de tekst: hun houding, uitgangspunten, waarden of ideeën.
- B14 Typering van situaties.
- B15 De betekenis van woorden en woordgroepen.
- B16 De inhoudelijke structuur van de tekst.
- B17 De bedoeling van woorden of woordgroepen die voor hun betekenis geheel of gedeeltelijk afhankelijk zijn van wat eerder in de tekst aan de orde geweest is of van wat later nog aan de orde zal komen.